

Mechelen / 21 06 2024

Bodemcijfers 2023 in beeld: 160 miljoen euro nieuwe investeringen in bodemsaneringen en bodemdata van meer dan 50.000 risicogronden ontsloten

De OVAM heeft vandaag de bodemcijfers voor het jaar 2023 bekend gemaakt. Het gaat onder meer om het aantal afgeleverde bodemattesten, de ingediende bodemonderzoeken, de opgestarte bodemsaneringswerken, alsook de saneringen die de OVAM zelf ambtshalve uitvoert. Opvallende vaststelling: de investering die gepaard gaat met de nieuwe, in 2023 goedgekeurde, bodemsaneringsprojecten wordt geraamd op 160 miljoen euro. Het totaal geraamde bedrag voor de voorbije 10 jaar (2014-2023) bedraagt 1,28 miljard euro. Een aanzienlijke investering waarmee we onze leefomgeving stap voor stap properder maken. Ruim 50.000 van naar schatting 85.000 historische risicogronden kreeg ondertussen één of meerdere bodemonderzoeken. De info uit deze onderzoeken ontsloot de OVAM eind vorig jaar voor het grote publiek via de website www.bodemkwaliteit.be. Een schot in de roos want op een half jaar tijd werd de website 324.000 keer bevestigd.

Nog meer goed nieuws kwam er deze week vanuit Europa. Tijdens de Europese Raad van Leefmilieu-ministers van 17 juni werd een algemeen akkoord bereikt over de tekst voor een Europese bodemrichtlijn. De OVAM was een sterke pleitbezorger voor deze richtlijn en is trots dat deze doorbraak nog bereikt is tijdens het Belgische EU-voorzitterschap. Vlaanderen en OVAM mogen als pionier beschouwd worden op het vlak van bodembeheer. Met het akkoord wordt ook het mandaat gegeven aan de volgende voorzitter (Hongarije) om over deze tekst onderhandelingen op te starten met het Europees Parlement en de Europese Commissie, zodat we hopelijk eind dit jaar ook een Europees kader hebben om onze bodems beter te beschermen.

Het bodemjaar 2023 in cijfers:

- 264.564 bodemattesten afgeleverd
- 2.725 nieuwe oriënterende bodemonderzoeken (OBO) ontvangen (-11% t.o.v. 2022)
- 349 nieuwe beschrijvende bodemonderzoeken (BBO) ontvangen (+8% t.o.v. 2022)
- 155 nieuwe bodemsaneringsprojecten goedgekeurd, geraamde investering: 160 miljoen euro
- 83 nieuwe ambtshalve dossiers bij OVAM (op een totaal van 899 in behandeling), hetgeen gepaard ging met een investering van 31,5 miljoen euro in 2023
- 50.471 van de 85.000 risicogronden onderzocht en data ontsloten via www.bodemkwaliteit.be
- 324.000 bevestigingen op www.bodemkwaliteit.be

Enkele opvallende vaststellingen

Het aantal afgeleverde bodemattesten nam voor het tweede jaar op rij af. In 2023 werden 264.564 attesten afgeleverd. In 2021 waren dat er nog 300.000. Dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een afkoelende vastgoedmarkt, aangezien het gros van de bodemattesten opgevraagd wordt n.a.v. een overdracht. Een

gevarieerder beeld zien we bij de bodemonderzoeken. Waar het aantal OBO's afnam met ongeveer 11%, nam het aantal BBO's toe met ongeveer 8%.

Belangrijkste vaststelling is dat de bodemsaneringsprojecten die de OVAM in 2023 goedkeurde (155 in totaal, waarvan 100 ingediend in 2023) samen goed zijn voor een geraamde investering van 160 miljoen euro. Kijken we naar het voorbij decennium dan gaat het zelfs over 1,28 miljard. Een aanzienlijke investering die de kwaliteit van ons leefmilieu fors verbetert en een gezondere leefomgeving garandeert. Bovendien zorgt die investering er voor dat we op vele plaatsen een historische last kunnen aanpakken en gronden opnieuw herontwikkeld worden voor wonen, ondernemen, recreatie, ... Zo creëren we een maatschappelijke meerwaarde op deze locaties.

In sommige gevallen gaat de OVAM ook zelf 'ambtshalve' onderzoeken en saneren. Dat is bijv. het geval als de saneringsplichtige niet meer kan worden aangesproken of zijn verplichtingen niet nakomt. In 2023 opende de OVAM 83 nieuwe ambtshalve dossiers. In totaal zijn ondertussen 899 dossiers in behandeling. Voor de uitvoering van die onderzoeken en werken spendeerde de OVAM 31,5 miljoen euro. Het gaat hier vaak om grote dossiers die meerdere jaren in beslag nemen. Denk bijv. aan de aanpak van de PFAS-problematiek bij de voormalige papierfabriek De Naeyer in Willebroek, de sanering van de oude arseenfabriek in Bocholt of de Renault-site in Vilvoorde.

Vlaming vragende partij voor meer informatie over bodemkwaliteit

Vlaanderen wil alle historische risicogronden onderzoeken en -waar nodig- de sanering opstarten tegen 2036. Eind december 2023 hadden 50.471 van de 85.000 risicogronden al minstens één onderzoek achter de rug. Al die OBO's, BBO's en bodemsaneringen leveren enorm veel data op. Data die de OVAM eind vorig jaar ontsloten heeft via de nieuwe website www.bodemkwaliteit.be. Op deze website kan u -na aanmelding met je E-ID of itsme- alle bodemdata opvragen van de fabriek of school in je buurt. Bodemdata van gronden in privébezit worden in lijn met de privacywetgeving enkel ontsloten voor de eigenaar.

De lancering van de website beantwoordde duidelijk aan een nood bij de Vlaming. Uit een enquête die de OVAM in 2023 bij 1000 Vlamingen liet uitvoeren, bleek dat 1 op 2 Vlamingen aangaf nooit stil gestaan te hebben bij bodemkwaliteit in hun buurt maar dat ze wel vragende partij zijn om hierover meer informatie te ontvangen. Dat blijkt ook uit de bezoekerscijfers van de website. Op een half jaar tijd werden maar liefst 324.000 bevestigingen geregistreerd. Om de Vlaming nog meer 'bodemwijs' te maken lanceert de OVAM daarom vanaf volgende week een herhaling van de campagne www.bodemkwaliteit.be

Voor meer informatie:

Jan Verheyen – Stationsstraat 110 2800 Mechelen

T 015 284 140 – G: 0479 89 07 46

woordvoerder@ovam.be